

portret
(nog)
niet
beschikbaar

NAAM: Dirk HARTING (1817-1892)

PERSONALIA

geboren: 6 oktober 1817, te Rotterdam

overleden: 22 februari 1892, te Enkhuizen

partner: gehuwd met (1) Antoinette Francoise van der Pant (tot 1867) en met (2) Anna Hermina Burgerhoudt (in 1870)

familie: kreeg met A.H. Burgerhoudt 2 zonen

OPLEIDING

proponent: 1840

overig: kandidaatsexamen letteren in Utrecht; daarna theologie Seminarie te Amsterdam

PORTRET:

LOOPBAAN als predikant en in sommige overige functies

AMBT/FUNCTIE	PLAATS/GEMEENTE/INSTELLING	DAG	MND	JAAR	TOT	DAG	MND	JAAR
predikant	Enkhuizen	13	nov	1840	-	1	apr	1888

PUBLICATIES

BOEKEN

- Grieksch-Nederduitsch handwoordenboek op het Nieuwe Testament / 2e verm. dr / ten Bokkel Huinink / 1888
- Proeve van herziening onzer wetgeving op het lager onderwijs naar de behoeften des tijds / A. Egmond / 1885
- Bijdrage tot de vaststelling van den tekst der Schriften van het Nieuwe Testament / Müller / 1879
- Het wetsontwerp Kappeyne en de schoolkwestie / Egmond / 1878
- Een duurzame vrede : brief aan een vriend over de oplossing der schoolkwestie / Egmond / 1877
- Een arme-kinderschool der vorige eeuw / 2e dr / Enkhuizen / 1877
- Een dag in den vreemde / Amsterdam / 1869
- Duitschland : zijne hoogeschoolen, godgeleerdheid en godsdienstig kerkelijke toestand : benevens schetsen van Neander, Tholuck, Olshausen, Hengstenberg, Twesten, Nitzsch, Müller, Ullmann, Rothe, Dorner, Lange, Ebrard, Wichern en andere beroemde Duitsche godgeleerden van den tegenwoordigen tijd
- De Munstersche furie, of Het oproer der Wederdoopers te Munster in de jaren 1534 en 1535 : eene geschiedkundige voorlezing naar aanleiding van Meijerbeer's Prophète / bij J. over de Linden / 1850
- Specimen, quo inquiritur, utrum Marcion Lucani evangelii adulterator habendus sit, nec ne / Paddenburgius / 1849
- Quaestionem de Marcione Lucani Euangelii, ut fertur, adulteratore, collatis Hahnii, Ritschelii aliorumque sententiis, novo examini submisit / Ex offic. Paddenburgii & Soc. / 1849
- Verhandeling over de echtheid van den Brief van Paulus aan de Efeziërs / Thierry en Mensing / 1848 Schaff, Philipp / Kemink / 1858
- De edele wraak : dichterlijk verhaal Smit, J. / Pannebakker / 1854
- Levensbericht van Dr. G. Vissering / Leiden / 1870 (SK 2288)

- Heeft Marcion het Evangelie van Lukas vervalscht? / z.p. / 1849 (SK 5452)
- Verhouding van 't Evangelie van Marcion tot dat van Lukas / z.p. / 1850 (SK 5468)
- De macht van het kleine op geestelijk gebied door een voorbeeld opgehelderd / Utrecht / 1851 (SK 5477)
- Verslag van Dr. L.S.P. Meijboom's leven van Jezus. / z.p. / 1854 (SK 5509)
- Eene stem van de minderheid over het besluit, door den gemeenteraad van Enkhuizen den 17 August dezes jaars genomen in de zaak van middelbaar onderwijs / Enkhuizen / z.d. (SK 8208)
- Bijdragen tot de kennis en verspreiding der oude letterkunde / z.p. / 1837 (SK 9146)
- Een maand op reis in Noord-Italië, Savoye en Zwitserland / Utrecht / 1864 (SK 9323)
- Een dag in den vreemde / Amsterdam / 1868 (SK 9352)
- Sesan en Parijs; liederen en gedichten uit den eersten Punischen oorlog der XIXe eeuw / Enkhuizen / 1871 (SK 9377)
- Enkhuizen ontwaakt; Cantate uitgevoerd te Enkhuizen 31 Mei 1872, bij gelegenheid van het derde eeuwfeest van den overgang der stad tot den prins van Oranhe / Enkhuizen / 1872 (SK 9387)
- De Munsterse furie, of het oproer der Wederdoopers te Munster in de jaren 1534 en 1535. Eene geschiedkundige voorlezing naar aanleiding van Meijerbeer's Prophète / Enkhuizen / 1850 (DDC)

ARTIKELN

- Necrologie van dr. J. v. Gilse / Nieuwe Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie / 1859 (SK 2860)
- Ter nagedachtenis van Dr. H.H. Kemink / Nieuwe Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie / 1861 (SK 2868)
- De richting der Thübingische Godgeleerde School in eenige hoofdtrekken geschetst / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie V / 1849 (SK 6415)
- Iets over de verklarende tusschenvoegsels in de Statenvertaling des Bijbels. / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie V / 1849 (SK 6414)
- Iets over de theologie als bestanddeel van het hooger onderwijs / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie VIII / 1852 (SK 6423)
- Nog iets over het Evangelie van Marcion en zijne verhouding tot het Evangelie van Lucas / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie VIII / 1852 (SK 1852)
- De Synoptische Evangeliën / De "Synodale Bijbelvertaling" / 1853-1866 (SK 6432)
- Schetsen uit het leven en de werkzaamheid van Nicolaus Ludwig Graaf van Zinzendorf. / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie X / 1854 (SK 6441)
- Over de betekenis van eph ho Rom. V:12 / Jaarboeken voor de Wetenschappelijke Theologie IX / 1855 (SK 6447)
- Bijbel-studiën. No. 1: De kindermoord van Bethlehem. / Doopsgezinde Lektuur II / 1856 (SK 6457)
- Eene oude zinspreuk / Doopsgezinde Lektuur II / 1856 (SK 6458)
- Stemmen uit de Roomsche-Katholieke Kerk van dezen tijd over den toestand dier kerk gedurende de eeuwen, die aan de Hervorming het naast zijn vooraf gegaan / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie XII (SK 6459)
- Jezus Nazareth, volgens de historie geschetst door dr. J.P. Stricker / Theologisch Tijdschrift / 1868 (SK 6529)
- De verschillende beteekenis van waarde en waardij; De spreuk: Tout comprendre c'est tout pardonner; Basilides als getuige voor de echtheid van het vierde Evangelie / Versl. en Mededeel der Kon. Academie v. Wetenschap Afd. Letterkunde / 1869 (SK 6548)

- Eene academische redevoering, Dr. J.I. Doedes: Oratio de critica studiosa a theologis exercenda / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie, nieuwe reeks / 1860 (DDC)
- Bijdragen tot de kennis van het hedendaagsche standpunt der godgeleerde wetenschap in Engeland / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie / 1851 (DDC)
- Der religiose Wahnsinn, erläutert durch Krankengeschichten. Von Dr. K.W. Ideler / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie / 1850 (DDC)
- Bijdrage tot de vaststelling van de tekst der schriften van het nieuwe testament / Verslagen en Mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, afdeeling Letterkunde, 2de reeks / 1879 / (DDC)
- Twee redevoeringen van den Heer / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie / 1856 (DDC)
- Het leven van Jezus, den Zoon Gods en den Zaligmaker der wereld: wetenschappelijk-populair beschreven door Dr. L.S.P. Meijboom / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie / 1854 (DDC)
- De vraag, of Marcion geacht moet worden het evangelie van Lucas vervalscht te hebben / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie / 1849 / (DDC)
- De echtheid van de brief aan de Efeziërs bestreden en verdedigd / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie / 1848 (DDC)
- Over de beteekenis van Rom. V:12 / Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie / 1851 / (DDC)
- [Onze roeping](#) / Doopsgezinde Bijdragen / 1861, p. 1-31 [delpher] {N.B.: blz 2+3 *ontbreken in delpher, d.d. 6-9-2023*}
- [Iets over de oprigting der Doopsgezinde Gemeente te Arnhem](#); mede-auteur P. Cool / Doopsgezinde Bijdragen / 1861, p. 186-189 [delpher]
- [Binnenlands nieuws. Weergave van het adres aan Z.M. den Koning over de Dortsche zaak](#); mede-auteur P. Cool / Doopsgezinde Bijdragen / 1868, p. 145-156 [delpher]

BRIEVEN

Amsterdam, Universiteit en Hogeschool van Amsterdam

- Brieven aan Potgieter, Everhardus Johannes / 1868-1871
- Brieven aan Moll, Willem / 1857
- Brieven aan Moll, Willem / 1857
- Brieven aan De Redactie van De Gids / 1851

Leiden, Universiteitsbibliotheek Leiden

- Brieven aan Kuenen, Abraham / 1860
- Brieven aan Harting, Pieter / 1854-1885

OVERIGE BIJZONDERHEDEN

- In 1848 zag ds Harting zijn verhandeling over “De echtheid van den brief aan de Efeziërs”, ingeleverd voor een prijsvraag, bekroond met de gouden medaille van het Haagsch Genootschap. Hij was redacteur en vaste medewerker van “Jaarboeken van Wetenschappelijke Theologie” (als “Nieuwe Jaarboeken” sinds 1858 alleen door hem geredigeerd). Daarnaast verschenen een aantal artikelen van zijn hand in “De Gids” en de “Doopsgezinde Bijdragen”. In 1861 verscheen het eerste nummer van de Doopsgezinde Bijdragen, Dirk Harting (van 1861 tot 1869) en Pieter Cool waren de eerste redacteurs
- In 1870 was ds. Harting één van de oprichters en de eerste redacteur van de “Enkhuizer Courant”.

- In de jaren zestig werd hij, die oorspronkelijk rechtzinnig was, gegrepen door het modernisme.
- Zijn grote gaven werden erkend, zo verleende de Utrechtse Universiteit hem het eredoctoraat in de theologie, de regering versierde hem met de orde van de Nederlandse Leeuw en tot de geleerde verenigingen die hem opnamen, behoorden de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Teylers Godgeleerd Genootschap, het provinciaal Utrechts Genootschap van Kunsten en Wetenschappen en de Maatschappij van Nederlandse Letterkunde te Leiden. Ook was hij honorair lid van het Nederlands Onderwijzersgenootschap. Samen met zijn broer Pieter Harting, hoogleraar, stichtte hij in 1869 het Nederlands Schoolverbond, tot bevordering van het schoolbezoek.
- In Enkhuizen was ds Harting voorzitter van de plaatselijke schoolcommissie. Als goede doopsgezinde was hij bovendien geïnteresseerd in het "Nut" in zijn woonplaats. Sinds hun studententijd in Amsterdam waren D. Harting en A. Winkler Prins bevriend met elkaar.

BRONNEN

NAMEN BRONNEN	JG	NR.	DEEL	DG	MD	JAAR	PAG.	AFB.
Mennonite Encyclopedia [gameo]			II				p. 667	
De Zondagsbode [delpher] (bericht redactie)	5	18		28	02	1892	p. 80	
De Zondagsbode [delpher] (I.M. door A. Winkler Prins)	5	19		6	03	1892	p. 82	
De Zondagsbode [delpher] (I.M. door J. Herman de Ridder)	5	19		6	03	1892	p. 83	
Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde [dbnl] ('Levensbericht')						1892	p. 150	
Nieuwe Nederlands Biografisch Woordenboek [dbnl]			III				p. 544-545	
Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlands protestantisme [huygens;know]			II				p. 232	

{uit: DBNL}

[Biografie\(ën\) over Dirk Harting](#) [dbnl]

- F. Jos. van den Branden en J.G. Frederiks, Biographisch woordenboek der Noord- en Zuidnederlandsche letterkunde (1888-1891)
- Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde 1803-1900, Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, 1892 (1892)
- P.J. Blok en P.C. Molhuysen, Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek. Deel 3 (1914)

[Primaire teksten van Dirk Harting](#) [dbnl]

- Dirk Harting, 'De echtheid van den Brief aan de Efeziërs bestreden en verdedigd.' In: De Gids. Jaargang 1848 (1848)
- Dirk Harting, 'De geloofwaardigheid van den schrijver van het boek: de Handelingen der Apostelen, verdedigd.' In: De Gids. Jaargang 1849 (1849)
- Dirk Harting, 'Bijdrage tot de kennis van het hedendaagsche standpunt der kritiekdes Nieuwen Testaments.' In: De Gids. Jaargang 1850 (1850)
- Dirk Harting, 'Akademische prijsvragen.' In: De Gids. Jaargang 1852 (1852)
- Dirk Harting, 'De Waldenzen.' In: De Gids. Jaargang 1852 (1852)
- Dirk Harting, 'De Waldenzen.' In: De Gids. Jaargang 1852 (1852)
- Dirk Harting, 'Een kritisch vraagstuk opgelost. Onderzoek naar de echtheid der schriften van Johannes.' In: De Gids. Jaargang 1853 (1853)
- Dirk Harting, 'Een kritisch vraagstuk opgelost. Onderzoek naar de echtheid der schriften van Johannes.' In: De Gids. Jaargang 1853 (1853)
- Dirk Harting, 'Een leefregel voor de Kerk in onzen tijd.' In: De Gids. Jaargang 1854 (1854)

- Dirk Harting, 'Wetenschappelijk-populaire theologie.' In: De Gids. Jaargang 1856 (1856)
- Dirk Harting, 'De kerkedag te Barmen in 1860.' In: De Gids. Jaargang 1861 (1861)
- Dirk Harting, J. van Vloten en Johan Carl Zimmerman, 'Bibliographisch album.' In: De Gids. Jaargang 1861 (1861)
- Dirk Harting, 'Het huisgezin van Si-Drono.' In: De Gids. Jaargang 1865 (1865)
- Albert Hendrik Arnoldus Ekker, Dirk Harting en H.E. Stenfert Kroese, 'Binnenlandsche letterkunde.Bibliographie.' In: Vaderlandsche letteroefeningen. Jaargang 1866 (1866)
- Dirk Harting, 'Levensbericht van Dr. G. Vissering.' In: Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, 1870 (1870)

Secundaire literatuur over Dirk Harting [dbnl]

- Johannes Hendrik Sonstral, 'Boekbeschouwing.', 'I. Verhandeling over de echtheid van den brief van Paulus aan de Efeziërs. Door A. Niermeijer, Predikant te 's Heer-Arendskerke. Bekroond bij het Haagsche Genootschap tot verdediging van de Christelijke Godsdienst. Te 's Gravenhage, bij de Erven Thierry en Mensing. 1847. In gr. 8vo. 524 bl. f 2-90.II. De kritiek der Tubingsche school, inzonderheid ten aanzien van den brief aan de Efeziërs, beoordeeld door denzelfden. Met eene bijlage. - Vervolg op de voorgaande. Bij denzelfden. 1848. In gr. 8vo. 210 bl. f 1-80.III. Verhandeling over de echtheid van den brief van Paulus aan de Efeziërs. Door D. Harting, Predikant der Doopsgezinden te Enkhuizen. Bekroond bij het Haagsche Genootschap tot verdediging van de Christelijke Godsdienst. Aldaar, bij denzelfden. 1848. In gr. 8vo. 346 bl. f 2-60.IV. Disputatio ad authenticam epistolae Pauli ad Ephesios probandam, quam scripsit Guilielmus Fredericus Rinck, Sacrorum antistes apud Protestantas Grenzachi in magno ducatu Badensi, et praemio argenteo dignam censuit Societas Hagana pro defendenda Religione Christiana. Ibidem, apud eosdem. 1848. 8o. maj. 90 pag. f 1 - :.' In: Vaderlandsche letteroefeningen. Jaargang 1849 (1849)
- [tijdschrift] Vaderlandsche Letteroefeningen, 'Het oproer der Wederdoopers te Munster in de jaren 1554 en 1555. Eene geschiedkundige voorlezing, door D. Harting, Theol. Doct. enz. Te Enkhuizen, bij J. over de Linden. 1850. In gr. 8vo. f :-90.' In: Vaderlandsche letteroefeningen. Jaargang 1851 (1851)
- [tijdschrift] Vaderlandsche Letteroefeningen, 'Boekbeschouwing.', 'De nood der Kerk. Brief van den Redacteur van het Tijdschrift 'Ernst en Vrede' aan het gezelschap van dien naam. Utrecht, Kemink en Zoon. 1859. In gr. 8vo. 65 bl. f : - 75.Nieuwe Jaarboeken voor wetenschappelijke Theologie, onder Redactie van Dr. D. Harting, Pred. te Enkhuizen. Eerste Deel. 1858. Utrecht, Kemink en Zoon. 1858. In gr. 8vo. XIV en 414 bl. f 4 - :.' In: Vaderlandsche letteroefeningen. Jaargang 1859 (1859)
- [tijdschrift] Vaderlandsche Letteroefeningen, 'Nieuwe Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie, onder Redactie van Dr. D. Harting, Pred. te Enkhuizen. Tweede Deel. Eerste en Tweede Stuk. 1859. Te Utrecht, bij Kemink en Zoon. 1859. In gr. 8vo. 432 bl. f 4 - :.' In: Vaderlandsche letteroefeningen. Jaargang 1859 (1859)
- [tijdschrift] Vaderlandsche Letteroefeningen, 'Nieuwe Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie, onder redactie van Dr. D. Harting, pred. te Enkhuizen. (Te) Utrecht, (bij) Kemink & Zoon, 1860. Derde deel, derde en vierde stuk.' In: Vaderlandsche letteroefeningen. Jaargang 1862 (1862)
- Willem Bernard Johannes van Eyk, Conradus Leemans, J. van Loenen Martinet en W.C. Nieuwenhuyzen, 'Binnenlandsche letterkunde.Bibliographie.' In: Vaderlandsche letteroefeningen. Jaargang 1865 (1865)
- Cornelis Johannes van Bommel Suijck en Hendrik Willem Theodorus Tydeman, 'Binnenlandsche letterkunde.Bibliographie.' In: Vaderlandsche letteroefeningen. Jaargang 1869 (1869)

- Willem Degenhardt, Johan Hendrik Gallée, Barthold Jacob Lintelo de Geer van Jutphaas, Marie Henriëtte Koorders-Boeke en P.A. Tiele, 'Bibliographisch album.' In: De Gids. Jaargang 1875 (1875)
- [tijdschrift] Gids, De, 'De boeken der vorige maand' In: De Gids. Jaargang 1877 (1877)